

DOCENT: MARGARITA HERNÁNDEZ VINENT

1. ELEMENTS DEL CURRÍCULUM ASSOCIATS AL MÒDUL

COMPETÈNCIES PPS	RESULTATS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVUACIÓ	CONTINGUTS
<p>d) Comunicar-se en llengua de signes espanyola amb les persones que siguin usuàries d'aquesta llengua, utilitzant amb precisió elements lingüístics de la mateixa per garantir la coherència discursiva.</p>	<p>RA 1. Identifica la informació continguda en discursos signats relacionada amb la vida social, professional o acadèmica.</p>	<p>a) S'ha identificat la idea principal del missatge. b) S'ha extret informació de discursos signats relacionats amb la vida social, professional o acadèmica. c) S'han identificat els punts de vista i les actituds del signant. d) S'han identificat les idees principals de declaracions i missatges sobre temes concrets i abstractes. e) S'han comprès amb tot detall les instruccions que es donen en llengua de signes espanyola. f) S'han identificat els registres utilitzats per a la emissió del missatge. g) S'ha pres consciència de la importància de comprendre globalment un missatge, sense necessitat d'entendre tots i cada un dels elements que el formen.</p>	<p>Identificació de la informació continguda en discursos signats.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Controlar la comunicació. Expressar i provocar curiositat. • Repetir, preguntar, dubtar i resumir. • L'imperatiu • Expressions en llengua de signes espanyola: curiositat i sorpresa. Indicar diferència en temps passats. • Donar instruccions, consells, recomanacions i solucions. • Donar permís, donar ordres, oferir alguna cosa, mostrar-se en desacord i expressar cortesia.
<p>d) Comunicar-se en llengua de signes espanyola amb les persones que siguin usuàries d'aquesta llengua, utilitzant amb precisió elements lingüístics de la mateixa per garantir la coherència discursiva.</p> <p>e) Promoure la comunicació de les</p>	<p>RA 2. Comprendre missatges de llengua de signes espanyola, identificant el vocabulari específic de situacions d'oci, treball i viatges, entre d'altres.</p>	<p>a) S'ha seguit les indicacions detallades en llengua de signes espanyola. b) S'ha estret les idees principals en discursos quotidians que tenen lloc en diferents situacions. c) S'ha col·laborat en xerrades sobre temes quotidians, confirmant la seva comprensió i</p>	<p>Comprensió de missatges en llengua de signes.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descriure postures corporals. Descriptors o classificadors. • Parlar del passat. Expressar desitjos i probabilitat en el passat i en el futur. • Expressions facials per indicar

<p>persones amb dificultats de comunicació, llenguatge i parla, seleccionant sistemes alternatius i augmentatius, i mitjans de suport a la comunicació oral.</p>		<p>convidant als altres a participar.</p> <p>d) S'ha repetit part del que s'ha signat per confirmar la comprensió mútua.</p> <p>e) S'ha comprès les idees principals d'un discurs lingüísticament complex que tracta sobre temes concrets i abstractes.</p> <p>f) S'ha seguit les indicacions detallades en llengua de signes espanyola.</p> <p>g) S'ha pres part en discussions que suposen un intercanvi d'informació sobre fets concrets o en les que es donen instruccions o solucions a problemes concrets.</p>	<p>diferència en temps passats.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Expressar preocupació, estranyesa, probabilitat, reaccions davant un desig, lamentar-se, tranquil·litzar, negar i afirmar amb fermesa. • Marcadors de probabilitat i usos del participi passat. • Indicar la existència d'algú o alguna cosa.
<p>f) Adaptar la comunicació a la persona usuària, considerant les variacions en la seva situació personal i en l'entorn comunicatiu.</p> <p>d) Comunicar-se en llengua de signes espanyola amb les persones que siguin usuàries d'aquesta llengua, utilitzant amb precisió elements lingüístics de la mateixa per garantir la coherència discursiva.</p> <p>t) Supervisar i aplicar procediments de gestió de qualitat, d'accessibilitat universal i de "disseny per a totes les persones", en les activitats professionals incloses en els processos de producció o prestació de serveis.</p> <p>e) Promoure la comunicació de les persones amb dificultats de comunicació,</p>	<p>RA 3. Expressa missatges clars i ben estructurats en llengua de signes espanyola, analitzant el contingut de la situació i adaptant-se al registre lingüístic de l'interlocutor.</p>	<p>a) S'ha comunicat espontàniament, adaptant un nivell de formalitat adequat a les circumstàncies.</p> <p>b) S'ha signat en llengua de signes espanyola amb fluïdesa, precisió i eficàcia sobre una àmplia sèrie de temes generals, acadèmics, professionals o d'oci, marcant amb claredat la relació entre les idees.</p> <p>c) S'han realitzat presentacions clares i detallades sobre una àmplia sèrie d'assumpes, utilitzant correctament la terminologia.</p> <p>d) S'han expressat i defensat punts de vista amb claredat, proporcionant explicacions i arguments adequats.</p> <p>e) S'ha expressat sobre temes abstractes i culturals, com pel·lícules, llibres, música i sentiments, entre d'altres.</p>	<p>Expressió de missatges en llengua de signes espanyola clars i ben estructurats.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descriure i definir. • Argumentació: organitzadors del discurs, descriptors i classificadors. • Organitzar i argumentar. • Identificar objectes, llocs i persones. Donar informació secundària. • Sol·licitar informació sobre si es coneix d'alguna cosa o algú. • Descriure elements de la natura. • Valorar i opinar. Destacar o donar importància a alguna cosa. • Relacionar dos moments en el temps. • Fixar el moment futur. • Nexes temporals i espai basat en línies temporals.

<p>llenguatge i parla, seleccionant sistemes alternatius i augmentatius, i mitjans de suport a la comunicació oral.</p>		<p>f) S'han expressat creences, opinions, acords i desacords en llengua de signes espanyola.</p> <p>g) S'han utilitzat diversitat d'elements lingüístics senzills amb flexibilitat per expressar allò que vol.</p> <p>h) S'ha ajustat als canvis de direcció, estil i èmfasi que es produeixen normalment en la conversa.</p>	
<p>f) Adaptar la comunicació a la persona usuària, considerant les variacions en la seva situació personal i en l'entorn comunicatiu.</p> <p>d) Comunicar-se en llengua de signes espanyola amb les persones que siguin usuàries d'aquesta llengua, utilitzant amb precisió elements lingüístics de la mateixa per garantir la coherència discursiva.</p> <p>t) Supervisar i aplicar procediments de gestió de qualitat, d'accessibilitat universal i de "disseny per a totes les persones", en les activitats professionals incloses en els processos de producció o prestació de serveis.</p> <p>r) Comunicar-se amb els seus iguals, superiors, clients i persones baix la seva responsabilitat, emprant vies eficaces de comunicació, transmetent la informació o coneixements adequats i respectant l'autonomia i competència de les persones</p>	<p>RA 4. Utilitza la llengua de signes espanyola per argumentar i descriure experiències i esdeveniments quotidians, seleccionant els recursos gramaticals.</p>	<p>a) S'han realitzat descripcions clares i detallades.</p> <p>b) S'han realitzat narracions (històries, llibres i pel·lícules, entre d'altres) en llengua de signes espanyola, utilitzant els recursos gramaticals indicats.</p> <p>c) S'han destacat les avantatges i desavantatges dels diferents punts de vista de temes generals, utilitzant estructures complexes.</p> <p>d) S'han desenvolupat arguments en llengua de signes espanyola, emprant un repertori lingüístic ampli.</p> <p>e) S'han descrit experiències, fets, somnis i ambicions, enllaçant frases de forma senzilla.</p> <p>f) S'han expressat i defensat en llengua de signes espanyola diferents punts de vista amb claredat, proporcionant explicacions i argumentacions adequats.</p> <p>g) S'ha descrit la forma de realitzar alguna cosa en llengua de signes espanyola, donant instruccions detallades.</p>	<p>Utilització de la llengua de signes espanyola per argumentar, descriure experiències i esdeveniments quotidians.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Donar explicacions i disculpar-se: expressar resignació, lamentar-se, tranquil·litzar i consolar a algú. • Justificar una opinió negant altre anterior. • Expressar conseqüència i finalitat: connectors d'argumentació. • Donar consells i recomanacions. • Expressar i oferir ajuda. Demanar disculpes. • Rebutjar una invitació o un oferiment. • Oferir ajuda, un servei o una idea. Felicitar.

<p>que intervenen en l'àmbit de la seva feina.</p>		<p>h) S'ha adaptat la expressió per abordar situacions menys habituals o de major dificultat en llengua de signes espanyola.</p>	
<p>h) Possibilitar la comunicació entre persones sordes, sordcegues, amb discapacitat auditiva i dificultats de la comunicació que siguin usuàries de la llengua de signes i les oïdores.</p> <p>t) Supervisar i aplicar procediments de gestió de qualitat, d'accessibilitat universal i de "disseny per a totes les persones", en les activitats professionals incloses en els processos de producció o prestació de serveis.</p> <p>f) Adaptar la comunicació a la persona usuària, considerant les variacions en la seva situació personal i en l'entorn comunicatiu.</p> <p>r) Comunicar-se amb els seus iguals, superiors, clients i persones baix la seva responsabilitat, emprant vies eficaces de comunicació, transmetent la informació o coneixements adequats i respectant l'autonomia i competència de les persones que intervenen en l'àmbit de la seva feina.</p>	<p>RA 5. Utilitza la llengua de signes espanyola per expressar i comprendre discursos en una àmplia gamma de temes generals, seleccionant el vocabulari i utilitzant expressions complexes.</p>	<p>a) S'ha comunicat espontàniament, amb la correcció gramatical i el grau de formalitat adequat a les circumstàncies.</p> <p>b) S'han seguit discursos clarament articulats d'una conversació, comprenent amb tot tipus de detall el que s'ha expressat, inclús en un ambient amb interferències visuals.</p> <p>c) S'han transmetre diferents graus d'emoció, ressaltant el que és important per a un parlant en un esdeveniment o experiència.</p> <p>d) S'han implicat en una conversa de certa durada sobre la majoria de temes d'interès general, participant activament.</p> <p>e) S'han seguit conversacions sobre temes relacionats amb la seva especialitat, comprenent amb tot tipus de detall les idees destacades per l'interlocutor.</p> <p>f) S'han expressat opinions avaluant les proposicions d'altres, responent, realitzant i defensant hipòtesis.</p> <p>g) S'han realitzat descripcions clares i detallades sobre com fer alguna cosa concreta, proporcionant instruccions detallades.</p> <p>h) S'han sintetitzat informació i arguments provinents de fonts diferents (exposició,</p>	<p>Utilització de la llengua de signes espanyola per expressar i comprendre discursos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Expressar judicis i valors. Sentiments i preferències. • Mostrar-se a favor o en contra d'una idea. • Expressar queixes i lamentacions. Donar consells i recomanacions. • Oracions subordinades causals (present, passat i futur) amb espai sintàctic i topogràfic. • Expressions de duració determinada per l'espai i verbs relacionats. • Descripcions corporals marcats en l'espai o en el cos. Ús semàntic i pragmàtic. • Conjuncions coordinants adversatives. • Justificar i argumentar una opinió. • Proposar solucions a problemes. Acceptar o rebutjar propostes. • Expressar probabilitat i formular hipòtesis. • Expressions de probabilitat i hipòtesis. • Fer projectes de futur. • Ús de l'espai sintàctic: estil directe i indirecte. • Explicar les causes i les conseqüències d'alguna cosa. Demanar disculpes i

entrevista i documental, entre d'altres), resumint i responent a preguntes complementàries que requereixen detalls.

- posar excuses.
- Dir qualque cosa amb altres paraules i extreure conclusions.

2. METODOLOGIA

La metodologia a seguir per aquest mòdul es basarà, en primer lloc, en la idea de l'alumnat com a protagonista del seu propi procés d'ensenyament-aprenentatge. Això vol dir que es fomentarà que siguin els estudiants qui creïn els coneixements a partir de la teoria, la pràctica i l'anàlisi.

El Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües (MCER) no proposa una metodologia concreta per a l'ensenyament de llengües, però convé tenir clar es basa en l'ús de la llengua de signes en el context de l'aula, disminuint en la mesura del possible l'ús de les llengües orals.

Per tant, el mòdul constarà de teoria i pràctica, predominant la part pràctica. A més, es fomentarà la diversitat metodològica a través d'activitats dinàmiques individuals, en parelles, grups i practiques (sempre i quan sigui possible per la situació actual amb la COVID-19) en diferents situacions comunicatives, relacionat amb el contingut proposat, seguint l'enfocament comunicatiu, participatiu i cíclic.

A través d'aquesta metodologia activa, es treballaran les habilitats comunicatives, en concret les destreses com l'expressió signada, la comprensió signada i la interacció signada.

Per això, utilitzarem diferents eines, de les quals tindrà una major presència l'ús de les Noves Tecnologies de la Informació i la Comunicació en el procés d'ensenyament i aprenentatge.

- Diàlegs i converses en LSE.
- Exercicis d'expressió facial i corporal.
- Activitats en petit i gran grup.
- Elaboració de treballs en petit grup i/o individuals.
- L'elaboració en llengua de signes espanyola de missatges complexes.
- La comprensió de missatges complexes emesos en llengua de signes espanyola.
- El manteniment de converses en llengua de signes espanyola sobre una àmplia gama de temes generals.
- La gravació i visionat de les realitzacions individuals o converses en llengua de signes per al seu anàlisi individual o grupal.

- Sortides i visites tècniques.
- Plataforma *Moodle/Google Classroom* com instrument d'intercanvi de recursos compartits, fòrums de debat, lliurament de treballs, etc.

D'altra banda, malgrat no hi ha llibre de text ni documentació oficial vinculada a aquest mòdul, emprarem com a font documental el llibre de la CNSE "Signar B1 i Signar B2, material para la enseñanza y el aprendizaje de la lengua de signos española adaptado al Marco Común Europeo de Referencia de las Lenguas (MCER)", ja que els punts de continguts recollits al currículum i al títol del MC coincideixen amb els mateixos.

3. AVALUACIÓ

Com s'esmenta a la programació general de cicle: "*l'avaluació serà continua i formativa (tal i com estableix l'article 33), la qual cosa vol dir que l'alumnat serà avaluat a partir del seu treball diari de classe, proves escrites, elaboració de treballs, els procediments, les estratègies i les actituds demostrades, interès per la matèria, la tolerància als diferents ritmes d'aprenentatge i la cooperació amb companys, les aportacions fetes a classe, la iniciativa i l'entusiasme*"

a. Criteris de qualificació (concretar aspectes no recollits als generals, si escau)

- Mostra una actitud professional i respectuosa cap als usuaris i cap a la seva professió.
- Mostra iniciativa i motivació cap al mòdul i cap a la professió.
- Procura incorporar la terminologia professional i té cura del seu llenguatge.
- Mostra una actitud oberta cap a les orientacions i crítiques constructives (correccions) referents al seu treball.
  - o És autocrític/a.
- La puntuació serà numèrica, entre 1 i 10, sense decimals.
- Es considerarà positiu o aprovat les puntuacions iguals o superiors a 5 punts.

A) PROVES D'AVAUACIÓ: 40%

En relació a les mateixes, es tindrà en compte:

- Incorporaran ítems d'avaluació corresponents a les competències professionals dels mòduls.
- Si alguna alumna no pot realitzar la prova i presenta el corresponent justificant d'absència, tindrà dret a realitzar-la durant la mateixa avaluació. En cas de no justificar-la adequadament, perdrà el dret a realitzar la prova dins la mateixa avaluació, i es podrà presentar a la recuperació del mes de març.

B) TREBALLS I ACTIIVTATS D'AULA: 60%

L'alumnat haurà de lliurar i aprovar els treballs i activitats encomanades durant l'avaluació dins els terminis establerts.

Per a l'avaluació es tindrà en compte:

- L'elaboració d'activitats i treballs obligatoris, individuals o grupals, encomanades per a treballar a casa o a classe.
- Els treballs s'hauran d'ajustar a l'estructura i pautes d'elaboració ficades pel professoral del departament de Serveis Socials i a la Comunitat.
- Si alguna alumna no pot realitzar una prova i presenta el corresponent justificant d'absència, tindrà dret a realitzar-la durant la mateixa avaluació sempre que sigui possible. En el cas de no justificar-la adequadament, perdrà el dret a realitzar la prova dins la mateixa avaluació i es podrà presentar a la recuperació del mes de març.
- En aquest percentatge d'avaluació es tindran en compte les **competències professionals, personals i socials**.
- Es valorarà, per tant, la participació, implicació i perfil professional a les activitats d'aula i/o sortides.
- Els treballs lliurats fora de termini podran optar a un màxim de 5 punts.
- Els treballs NO lliurats sumaran 0 punts.
- En el cas de treballs no lliurats amb motius justificats es marcarà un nou termini de lliurament dins la mateixa avaluació, sempre que sigui possible.

Pel fet que aquest mòdul va sumant coneixements gradualment, es considerarà **aprovat** el curs si s'aprova la darrera avaluació.

*Per tenir dret a avaluació **s'ha d'assistir a un 85% de les sessions de cada mòdul**. En cas de superar el 15% d'absentisme al mòdul no podrà ser avaluat i es donarà de baixa d'ofici a l'alumne/a, prèvia comunicació oficial i tenint en compte les causes que contempla la normativa (article 29 i 30 de l'ordre d'organització i funcionament).*

*Per tenir dret **a l'avaluació contínua**, no es pot superar el còmput del 20% de faltes d'assistència, tenint en compte les faltes justificades i les no justificades (entenent que les no justificades no poden superar en cap cas el 15% establert per normativa). Serà la Comissió de coordinació i gestió qui valorarà cada cas concret abans de procedir a tramitar la pèrdua del dret a l'avaluació contínua.*

RECUPERACIONS TRIMESTRALS

Als CFGS no es realitzaran recuperacions per trimestre.

Com s'ha esmentat anteriorment, i degut que aquest mòdul tracta l'adquisició d'una llengua, sempre que s'aprovi la última avaluació quedarà automàticament aprovat el mòdul, ja que es sobreentén que ha assolit tots els coneixements necessaris. En cas contrari, si l'alumnat suspèn la darrera UT al darrer trimestre, quedarà automàticament suspès el mòdul i haurà de fer un examen global de recuperació

Abans de realitzar les recuperacions, s'hauran d'haver presentat tots els **treballs** realitzats durant les avaluacions. La presentació dels treballs és condició per poder presentar-se a la recuperació.

NORMATIVA CONVOCATÒRIA NO PRESENCIAL

A primer curs, només tindran dret a la convocatòria no presencial de setembre els alumnes que promocionin a segon. Per tenir-hi dret, l'alumne no ha de tenir pendent d'aprovar una càrrega lectiva superior a les 330 hores (això vol dir que els mòduls suspesos o pendents de cursar, no poden superar en el seu conjunt les 330 hores).

L'alumne que compleix tots els requisits per poder presentar-se al setembre i no ho fa, sense haver-hi renunciat dins termini, perd la convocatòria. (*Termini 15 de juliol, Ordre de la Conselleria d'Educació de 18 de febrer de 2014*)

L'alumne de segon curs que compleix tots els requisits per poder-se presentar a la convocatòria no presencial de juny i no ho fa, sense haver-hi renunciat dins termini, perd la convocatòria. (Termini abril)

Cada professor podrà establir una pla de recuperació individual (treballs, proves teòric-pràctiques...) per a la convocatòria no presencial.

SISTEMES DE RECUPERACIÓ DE PENDENTS DE CURSOS ANTERIORS (Convocatòria no presencial)

Per a recuperar el mòdul pendent de cursos anteriors es farà, al mes de **febrer**, una prova teòrica-pràctica de tots els continguts del mòdul.

L'alumnat amb mòduls pendents s'acolliran a un pla de recuperació que pot incloure tutories, tasques, treballs, etc.

ADAPTACIONS CURRICULARS

L'atenció a la diversitat de l'alumnat es donarà seguint el que s'especifica a l'article 20 de l'Ordre d'organització i funcionament dels cicles en modalitat presencial del 13 de juliol de 2009 (BOIB 108, del 25/07/2009). Les adaptacions proposades seran d'accés al currículum i adaptacions no significatives.

S'inclouran a la Memòria de final de curs del Departament.

b. Instruments d'avaluació (generals per al mòdul, a concretar a la programació d'aula)

- Prova teòric-pràctica objectiva lligada a les competències i continguts.
- Proves individuals, escrites i/o signades.
- Presentacions a classe
- Monografies i treballs individuals o en petit grup.
- Vídeos, exposicions signades, etc.
- Entrevistes, debats i diàlegs.
- Simulacions de situacions reals.
- Sortides i/o visites relacionades amb el mòdul.

En aquest mòdul les **rúbriques** seran fonamentals per a que les alumnes puguin comprendre tots els paràmetres que entren en joc a l'hora d'emetre o comprendre missatges orals i/o signats.

*Per tenir dret a avaluació **s'ha d'assistir a un 85% de les sessions de cada mòdul**. En cas de superar el 15% d'absentisme al mòdul no podrà ser avaluat i es donarà de baixa d'ofici a l'alumne/a, prèvia comunicació oficial i tenint en compte les causes que contempla la normativa (article 29 i 30 de l'ordre d'organització i funcionament).*

*Per tenir dret **a l'avaluació contínua**, no es pot superar el còmput del 20% de faltes d'assistència, tenint en compte les faltes justificades i les no justificades (entenen que les no justificades no poden superar en cap cas el 15% establert per normativa). Serà la Comissió de coordinació i gestió qui valorarà cada cas concret abans de procedir a tramitar la pèrdua del dret a l'avaluació contínua.*

4. DISTRIBUCIÓ TEMPORAL

BLOCS DE CONTINGUTS (segons currículum)					UNITATS DE TREBALL SEQÜENCIADES	CRONOGRAMA											HORES
B-a	B-b	B-c	B-d	B...		SET	OCT	NOV	DES	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN		
					0. UT: Presentació del mòdul	X											2
X					1. UT: Identificació de la informació en discursos signats	X	X										21
X	X				2. UT: Comprensió de missatges en llengua de signes espanyola			X	X								25
X	X	X			3. UT: Expressió de missatges en llengua de signes espanyola clars i				X	X							27
X	X	X	X		4. UT: Utilització de la LSE per argumentar i descriure					X	X						25
X	X	X	X	X	5. UT: Utilització de la LSE per comprendre i expressar discursos						X	X					25
					HORES TOTALS:												125h

5. BIBLIOGRAFIA BÀSICA DE REFERÈNCIA

- Diccionario Normativo de la Lengua de Signos Española. Fundación CNSE
- Glosarios. Fundación CNSE-FCNSE
- Gramàtica Didàctica de la Lengua de Signos Española (LSE). Ángel Luis Herrero Blanco EDICIONES SM, 2009.
- Signar B1. *Material para la enseñanza y aprendizaje de la lengua de signos española adaptado a al Marco Común Europeo de Referencia de las Lenguas (MCER)* Fundación CNSE
- Signar B2. *Material para la enseñanza y aprendizaje de la lengua de signos española adaptado a al Marco Común Europeo de Referencia de las Lenguas (MCER)* Fundación CNSE